

Maa- ja metsätalousministeriö
PL 30
00023 Valtioneuvosto

toimitettu osoitteeseen: kirjaamo@mmm.fi

Viite: MMM:n lausuntopyyntö 4.12.2013

Saimaan lohikalat -hankkeen lausunto kalastuslakiluonnoksesta

Saimaan lohikalat -hanke (Pohjois-Karjalan ELY-keskus) esittää lausuntonaan seuraavaa:

Rasvaeväleikkausmenetelmästä:

"KL74§ Istutettavien kalojen merkintä

Jos kalakantojen kestävän hyödyntämisen turvaaminen sitä edellyttää, voidaan valtioneuvoston asetuksella säätää tiettyjen kalalajien, -kantojen tai niiden tiettyjen ikä- taikka kokoryhmien istuttamisen edellytykseksi se, että ne on merkitty ennen istuttamista sellaisella merkinnällä, joka voidaan ulkoisesti tai muutoin tunnistaa kalasta."

KOMMENTTI:

- 74 § pitää olla sovellettavissa sellaisiin kantoihin (esim. järvilohi), joissa luonnonpoikastuotanto on vähäistä. Tällöin osa lajin/kannan istukkaista merkataan eväleikkauksella (kalastettavat), osa jää evällisiksi (kannan hoitoa varten istutetut sekä luonnonkalat). Eli saman kannan istukkaat jakautuvat merkinnällä kahteen ryhmään.
- Tulisiko myös ELY-keskuksilla olla mahdollisuus asettaa tällainen istukkaiden merkitsemispakko?
- *"...tiettyjen kalalajien, -kantojen tai niiden tiettyjen ikä- taikka kokoryhmien istuttamisen..."*
Em. 74 §:n lauseeseen pitäisi lisätä jokin termi esim. ryhmä, jolla määritellään ja mahdollistetaan kannan sisällä tapahtuva eriyttäminen. Evällinen tai eväleikkattu kalahan ei ole eri kalalaji tai kalakanta eikä myöskään eri ikä- tai kokoryhmä.
- Toisaalta 52 §:ssä ja 53 §:ssä voisi olla kohdassa 5 sukupuolen ja kokoluokan lisäksi jokin termi esim. ryhmä. Eli tällöin voitaisiin kieltää tiettyä sukupuolta, kokoluokkaa tai ryhmää olevien kalojen taikka sellaisten kalojen saaliiksi ottaminen, joita ei ole merkitty jäljempänä 74 §:ssä tarkoitetussa asetuksessa säädetyllä tavalla.

Rauhoitetun kalan vapauttamisesta:

Kun saimaannieriä rauhoitettiin vuoden 2014 alusta (VNA806/2013), poistui samalla nieriän alamitta Vuoksen vesistöalueella. Tämän hetkinen kalastuslain 36 § velvoittaa vapauttamaan alamittaisen kalan elävänä tai kuolleena. Täysimittainen kala on vapautettava, jos se on pyydetty esim. rauhoitusaikana. 36 § oli vanhassa sanamuodossa toimivampi, sillä siinä veloitettiin vapauttamaan rauhoitettu kala aina riippumatta sen koosta.

Ongelmaksi muodostuu se, että vaikka saimaannieriän pyytäminen on valtioneuvoston asetuksella kielletty, niin saimaannieriän vapauttamisesta ei puhuta mitään. Käytännössä voi tulla vastaan tilanne, että kalastaja saa saaliiksi saimaannieriän, vaikka ei ole sitä tavoitellut. Mitään veloitetta kalastajalla ei tällaisessa tilanteessa ole siis vapauttaa kalaa? Eli pitäisikö uuteen lakiin tuohon 58 § muotoilla asia niin, että rauhoitettu kala on aina vapautettava elävänä tai kuolleena koosta riippumatta.

Alle on kopioitu alamittaisen tai rauhoitetun kalan vapautusta koskevat pykälät.

Nykyinen sanamuoto:

36 § Säädettyä vähimmäismittaa pienempi kala tai rapu on välittömästi laskettava takaisin veteen elävänä tai kuolleena.

Täysimittainen kala tai rapu on laskettava takaisin veteen elävänä tai kuolleena, jos se on pyydetty:

- 1) rauhoitusaikana;*
- 2) kielletyllä pyydyksellä; tai*
- 3) kielletyllä kalastustavalla.*

Aikaisempi sanamuoto:

36§ *Kala tai rapu, joka sen rauhoitusaikana on saatu muun pyynnin yhteydessä, samoin kuin alamittainen kala tai rapu on, jollei se ole sanottavasti vahingoittunut, laskettava viipymättä takaisin veteen.*

Itämeren alueella on kaikki ajosiimasta tai -verkosta saadut lohet, jotka siellä voimassa olevien säännösten tai määräysten mukaan ovat alamittaisia, laskettava takaisin veteen.

Hallituksen esitys uudeksi kalastuslaiksi:

58 § Kalojen vapauttaminen

Edellä 56 §:ssä tarkoitetulla asetuksella tai 57 §:ssä tarkoitetulla määräyksellä säädettyjen pyyntimittojen vastainen kala on välittömästi laskettava takaisin veteen, ellei Euroopan unionin lainsäädännöstä muuta johdu.

Säädettyt pyyntimitat täyttävä kala on laskettava takaisin veteen, jos se on saatu:

- 1) rauhoitus- tai kieltoaikana;*
- 2) kielletyllä kalastusvälineellä tai pyydyksellä; tai*
- 3) kielletyllä kalastustavalla tai pyyntimenetelmällä.*

Mirko Laakkonen
projektipäällikkö
Saimaan lohikalat -hanke